

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2012

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE
dla niesłyszących

POZIOM PODSTAWOWY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2012

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Wiadomości i rozumienie	Formy i instytucje życia społecznego (I.1)

Poprawna odpowiedź:

D.

1 p. – za podkreślenie poprawnej odpowiedzi**0 p.** – za brak odpowiedzi, podkreślenie niepoprawnej odpowiedzi lub więcej niż jednej odpowiedzi**Zadanie 2. (0–3)**

Wiadomości i rozumienie	Formy i instytucje życia społecznego (I.1)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

A. 2

B. 4

C. 1

3 p. – za przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi**1 p.** – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi**0 p.** – za brak odpowiedzi, przyporządkowanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi**Zadanie 3. (0–4)**

Wiadomości i rozumienie	Naród, patriotyzm, nacjonalizm (I.3)
-------------------------	--------------------------------------

Poprawna odpowiedź:

A. 3

B. 4

C. 1

D. 5

4 p. – za przyporządkowanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi**1 p.** – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi**0 p.** – za brak odpowiedzi, przyporządkowanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi**Zadanie 4. (0–4)**

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym – fotografie (II.2)
	Wiadomości: formy i instytucje życia społecznego (I.1)

Poprawna odpowiedź:

A. punki

B. skini

C. rastafarianie

D. kibice

4 p. – za przyporządkowanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi**1 p.** – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi**0 p.** – za brak odpowiedzi, przyporządkowanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 5. (0–4)

Korzystanie z informacji	Odróżnianie informacji o faktach od opinii, korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym (II.3 / II.2)
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego, problemy współczesnego świata (I.2 / I.16)

Poprawna odpowiedź:

zdania zawierające opinie – A., E.

zdanie zawierające same fakty – dwa z trzech: B., C., D.

4 p. – za wskazanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, wskazanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 6. (0–1)

Korzystanie z informacji	Rozpoznawanie problemów społecznych Polski, korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym – rysunek satyryczny (II.6 / II.2)
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego (I.2)

Poprawna odpowiedź:

A.

1 p. – za podkreślenie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podkreślenie niepoprawnej odpowiedzi lub więcej niż jednej odpowiedzi

Zadanie 7. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Zagadnienia narodowościowe, struktura społeczeństwa polskiego (I.3 / I.2)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

A. prawda

B. prawda

C. fałsz

3 p. – za wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, wskazanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 8. (0–6)

A., B. Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym – mapa polityczna Polski z danymi statystycznymi (II.2)
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego (I.2)
C. Wiadomości i rozumienie	Problemy społeczeństwa polskiego (I.2)

A. Poprawna odpowiedź:

powiaty o najniższej średniej pensji: kępiński, brzeziński

powiat o najwyższej średniej pensji: lubiński

1 p. – za wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi**0 p.** – za brak odpowiedzi, wskazanie niepoprawnego lub niepoprawnych elementów odpowiedzi

B. Przykład poprawnej odpowiedzi:

porównanie – duże rozwarstwienie; przyczyny: woj. śląskie – np. praca w państwowych przedsiębiorstwach, region przemysłowy i region usługowy, lepsza oferta edukacyjna dużych miast: woj. warmińsko-mazurskie jako region o dużym bezrobociu, brak przemysłu.

3 p. – za podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi (porównania i przyczyn do każdego z województw)**1 p.** – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi**0 p.** – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

C. Przykład poprawnej odpowiedzi:

dwa spośród:

- niski poziom życia;
- trudniejszy dostęp do nauki;
- rozwój patologii.

2 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi**1 p.** – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi**0 p.** – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi**Zadanie 9. (0–2)**

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym – tekst z zakresu myśli politycznej (II.2)
	Wiadomości: ideologie polityczne (I.6)

Poprawna odpowiedź:

nazwa ideologii – liberalizm

współtwórca ideologii – John Locke

2 p. – za przyporządkowanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi**1 p.** – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi**0 p.** – za brak odpowiedzi, przyporządkowanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi**Zadanie 10. (0–3)**

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym – dane z badań opinii publicznej w formie wykresu słupkowego (II.2)
	Wiadomości: kultura polityczna, wartości demokracji (I.6 / I.5)

Poprawna odpowiedź:

- A. fałsz
- B. prawda
- C. prawda

3 p. – za wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, wskazanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 11. (0–5)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym – dane z badań opinii publicznej w formie tabelarycznej (II.2)
	Wiadomości: kultura polityczna, partie polityczne (I.6)

A. Poprawna odpowiedź:

- A. fałsz
- B. prawda
- C. prawda

3 p. – za wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, wskazanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

B. Przykład poprawnej odpowiedzi:

Nie istniała taka zgodność. W 2008 roku najwięcej respondentów – 66% – uważało, że partie czerpią najwięcej funduszy z budżetu państwa, natomiast najwięcej ankietowanych, 59%, uważało, że powinny pozyskiwać najwięcej funduszy na ze składek swoich członków i sympatyków.

2 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi (określenie zgodności i uzasadnienie z odwołaniem do obu tabel)

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 12. (0–4)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym – mapa polityczna Europy (II.2)
	Wiadomości: państwo, instytucje demokracji (I.4 / I.5)

Poprawna odpowiedź:

- A. Ukraina, republika
- B. Hiszpania (Królestwo Hiszpanii), monarchia
- C. Szwajcaria (Konfederacja Szwajcarska / Konfederacja Helwetycka), republika
- D. Francja (Republika Francuska), republika

4 p. – za podanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi (nazw państw i ich form rządu)

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi (nazwy państwa i jego formy rządu)

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 13. (0–3)

Korzystanie z informacji	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych – fragmenty konstytucji (II.7)
	Wiadomości: konstytucyjne zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej (I.7)

Poprawna odpowiedź:

- A. suwerenność narodu
- B. praworządność
- C. pluralizm polityczny

3 p. – za przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, przyporządkowanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 14. (0–3)

Korzystanie z informacji	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych – fragmenty ustaw (II.7)
	Wiadomości: organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej (I.7)

Poprawna odpowiedź:

- A. Sejm RP – Marszałek Senior
Senat RP – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (Rzeczypospolitej / RP)
- B. Prezydent RP wybiera Marszałka Seniora Sejmu spośród najstarszych posłów a w przypadku Marszałka Seniora Senatu wskazuje najstarszego senatora.

3 p. – za podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi (nazw organów i różnicy)

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, przyporządkowanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 15. (0–2)

Korzystanie z informacji	Rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego, korzystanie ze źródeł informacji o życiu politycznym – fotografie i notki informacyjne (II.4 / II.2)
	Wiadomości: organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej (I.7)

Poprawna odpowiedź:

- A. Jerzy Buzek
- B. Marek Belka

2 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 16. (0–3)

Korzystanie z informacji	Lokalizacja działalności ważnych postaci życia publicznego w czasie i przestrzeni (II.4)
	Wiadomości: organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej (I.7)

Poprawna odpowiedź:

- A. 2005–2010
- B. 1995–2005
- C. 1990–1995

3 p. – za przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, przyporządkowanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 17. (0–6)

Wiadomości i rozumienie	Samorząd terytorialny, organy władzy RP (I.7)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

- A. gmina
- B. burmistrza
- C. prezydenta miasta
- D. starosta
- E. województwo
- F. wojewoda

6 p. – za podanie sześciu poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 18. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Źródła prawa, organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej (I.9/ I.7)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (Rzeczypospolitej / RP)
Rada Ministrów

2 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 19. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej, obywatel wobec prawa (I.7 / I.12)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

- A. Najwyższa Izba Kontroli
- B. Prokuratura
- C. Rzecznik Praw Obywatelskich.

W podpunkcie B. punkt przyznaje się także za zapis: „Prokuratura Generalna”.

- 3 p.** – za podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi
- 1 p.** – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi
- 0 p.** – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 20. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Dziedziny prawa (I.9)
-------------------------	-----------------------

Poprawna odpowiedź:

- A. – 4
- B. – 3
- C. – 2

- 3 p.** – za przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi
- 1 p.** – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi
- 0 p.** – za brak odpowiedzi, przyporządkowanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 21. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Sądy w Polsce, obywatel wobec prawa (I.10 / I.12)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

- A. prawda
- B. prawda
- C. fałsz

- 3 p.** – za wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi
- 1 p.** – za wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi
- 0 p.** – za brak odpowiedzi, wskazanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 22. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Sądy w Polsce, obywatel wobec prawa (I.10 / I.12)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

- A.

- 1 p.** – za podkreślenie poprawnej odpowiedzi
- 0 p.** – za brak odpowiedzi, podkreślenie niepoprawnej odpowiedzi lub więcej niż jednej odpowiedzi

Zadanie 23. (0–3)

Korzystanie z informacji	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych – fragmenty konstytucji (II.7)
	Wiadomości: prawa człowieka (I.11)

Poprawna odpowiedź:

- A. prawa osobiste
- B. prawa polityczne
- C. prawa socjalne

3 p. – za przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, przyporządkowanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 24. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Organizacje i instytucje międzynarodowe (I.15)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

C.

1 p. – za podkreślenie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podkreślenie niepoprawnej odpowiedzi lub więcej niż jednej odpowiedzi

Zadanie 25. (0–2)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym – mapa polityczna świata (II.2)
	Wiadomości: organizacje międzynarodowe (I.15)

Poprawna odpowiedź:

- A. Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego (Pakt Północnoatlantycki / NATO)
- B. Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)

2 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 26. (0–5)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym – mapa polityczna Europy i notki informacyjne (II.2)
	Wiadomości: organizacje międzynarodowe, konflikty (I.15 / I.16)

Poprawna odpowiedź:

- A. Białoruś (Republika Białorusi / Republika Białoruś), nr 1
- B. Włochy (Republika Włoska), nr 7
- C. Bośnia i Hercegowina, nr 5
- D. Czechy (Republika Czeska), nr 8
- E. Bułgaria (Republika Bułgarii), nr 3

5 p. – za podanie pięciu poprawnych elementów odpowiedzi (nazw państw i ich numerów na mapie)

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi (nazwy państwa i jego numeru na mapie)

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 27. (0–3)

Korzystanie z informacji	Rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego, korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym – fotografia (II.4 / II.2)
	Wiadomości: stosunki międzynarodowe (I.15)

Poprawna odpowiedź:

A. Władimir Putin

B. Rosja (Federacja Rosyjska)

C. premier

3 p. – za podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 28. (0–3)

Korzystanie z informacji	Lokalizacja ważnych wydarzeń w czasie i przestrzeni (II.4)
	Wiadomości: działanie Unii Europejskiej, dziedziny prawa (I.14 / I.9)

Poprawna odpowiedź:

A. 1957

B. Maastricht

C. 2007

3 p. – za podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 29. (0–4)

Wiadomości i rozumienie	Instytucje Unii Europejskiej (I.14)
-------------------------	-------------------------------------

Poprawna odpowiedź:

A. – 3

B. – 1

C. – 4

D. – 2

4 p. – za przyporządkowanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, przyporządkowanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 30. (0–10)

Tworzenie informacji	Formułowanie wypowiedzi pisemnej zawierającej: ocenę procesów społecznych, przedstawienie własnego stanowiska w sprawach publicznych i wskazanie propozycji rozwiązań problemów (III.1 / III.2 / III.3 / III.5)
	Korzystanie z informacji: wskazywanie przyczyn i skutków procesów społecznych, rozpoznawanie problemów osób niesłyszących, korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym (II.5 / II.6 / II.2)
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego, prawa człowieka, obywatel wobec prawa (I.2 / I.11 / I.12)

Temat: Uważasz, że osoby niesłyszące mają problemy z załatwieniem spraw w instytucjach administracyjnych. Napisz plan wystąpienia posła w tej sprawie. Uzasadnij potrzebę zajęcia się problemem. Podaj dwa przykłady trudności, z jakimi spotykają się niesłyszący, po dwa argumenty psychologiczne i społeczne uzasadniające Twoje zdanie oraz dwa pomysły na rozwiązanie tego problemu. Wykorzystaj fragmenty zamieszczonych dokumentów.

A. Przykładowe uzasadnienie:

- wiele instytucji nie uwzględnia potrzeb niesłyszących
- osoby niesłyszące są pozbawione dostępu do niektórych instytucji społecznych
- jest wiele instytucji, w których można załatwić sprawy głównie za pomocą telefonu

1 p. – za poprawne uzasadnienie

B. Przykładowe trudności:

- nadal wiele programów telewizyjnych i filmów nie ma napisów
- w niektórych bankach sprawy można załatwić tylko za pomocą infolinii
- w wielu instytucjach nie ma osób znających język migowy

2 p. – za podanie dwóch poprawnych trudności

1 p. – za podanie jednej poprawnej trudności

C. Przykładowe argumenty:

- niesłyszący czują się gorsi
- niesłyszący boją się sami załatwiać sprawy w obawie, że nie będą zrozumiani

2 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów

1 p. – za podanie jednego poprawnego argumentu

D. Przykładowe argumenty:

- niesłyszący nie czują się pełnoprawnymi członkami społeczeństwa
- niesłyszący są uzależnieni od słyszących
- niesłyszący nie mogą się w pełni usamodzielnąć

2 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów

1 p. – za podanie jednego poprawnego argumentu

E. Przykładowe pomysły:

- w instytucjach powinny być osoby znające język migowy
- np. na policję, pogotowie ratunkowe, straż pożarną można wysłać sms
- z instytucją można porozumiewać się za pomocą maila

2 p. – za podanie dwóch poprawnych pomysłów

1 p. – za podanie jednego poprawnego pomysłu

F. Wykorzystanie fragmentów aktów prawnych

1 p. – za poprawne wykorzystanie fragmentów dwóch aktów prawnych